

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 15 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 20 stycznia 1930 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce. — Estonia a Z. S. R. R. — Łotwa a Z. S. R. R.

S. Z. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA W POLSCE.

Komunist 12.1 w depeszy z Berlina streszcza artykuł pisma „Ukraińska Gazeta” o pertraktacjach, jakie mają być prowadzone między czynnikami rządowymi a „Undo” w sprawie założenia uniwersytetu ukraińskiego w Polsce. „Undo” domaga się, aby uniwersytet ukraiński powstał we Lwowie, czynniki rządowe stanowczo przeciwko temu występują, proponując utworzenie szeregu katedr naukowych z ukraińskim językiem wykładowym na uniwersytecie Jagiellońskim i motywując rzekomo to stanowisko tem, iż w Krakowie dadzą się wychować w spokojnej atmosferze profesorowie dla przyszłego ukraińskiego uniwersytetu w Kijowie.

Siedziemia 17.1 w korespondencji z Warszawy (Siergiejewa) podaje, iż nominacja rządu prem. Bartla wniosła uspokojenie w atmosferę polityczną, lecz w prasie polskiej toczy się w dalszym ciągu gwałtowna polemika, co do której niepodobna stwierdzić, czy stanowi ona odgłosy minionych walk, czy też zwiastuje nowe komplikacje w życiu politycznym Polski. Korespondent podkreśla, iż P. P. S. domaga się od prem. Bartla „zlikwidowania pomajowego systemu”, zaś prem. Bartel stwierdził wyraźnie, iż reprezentuje ideologię marsz. Piłsudskiego. Zdaniem korespondenta, rząd prem. Bartla będzie dążył do złączenia stosunków między rządem a opozycją, do zreformowania konstytucji i do zatwierdzenia budżetu. Dymisja p. Świtalskiego umożliwiła opozycji „honorowe” pogodzenie się z tym programem.

Rul 18.1 w korespondencji z Warszawy omawia zwołanie soboru cerkwi prawosławnej w Polsce, streszczając komunikat prawosławnego synodu o tem, iż zwołanie to konieczne jest ze względu na potrzebę rozstrzygnięcia palących zagadnień w życiu cerkwi oraz ze względu na złożone przez katolickie kurje biskupie skargi sądowe o przekazanie kościołowi katolickiemu przeszło 600 klasztorów i cerkwi prawosławnych. Korespondent streszcza również wydane przez synod przepisy, dotyczące soboru oraz podaje, iż wbrew pogłoskom w Warszawie wybory delegatów na zgromadzeniach parafjalnych odbyły się bez przeszkód, przyczem większość miejsc uzyskała połączona lista ukraińsko-rosyjska.

Izwiestja 16.1 w depeszy z Warszawy (Bratina) oświadcza, iż kryzys gospodarczy w Polsce przypomina w swych objawach kryzys z roku 1925. Liczba bezrobotnych, która równała się w październiku 80,000 ludzi, przewyższa obecnie 200,000. W ciągu jednego tygodnia liczba bezrobotnych powiększyła się o 19,000 osób. Aby zrozumieć znaczenie tej liczby należy pamiętać, iż ogólna liczba robotników, którzy byli zatrudnieni w polskim przemyśle, z wyjątkiem górnictwa równała się w dniu 1 stycznia r. b. 577.000 osób. W górnictwie kryzys dotychczas odczuwany był najmniej, lecz obecnie nadchodzą wiadomości o pogorszeniu się sytuacji i o masowych redukcjach. Ogólną sytuację gospodarczą korespondent ocenia, jako katastrofalną.

ESTONJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 17.1 w komentarzu do wiadomości o składzie świty estońskiego prezydenta Strandmana podczas jego podróży do Warszawy, oświadcza, iż podróż ta zwraca na siebie uwagę sowieckiej opinii. Opinia ta nie wierzy, aby podróż spowodowana została przez względy kurtuazyjne. Opinia sowiecka wie z doświadczenia przeszłości, iż podróże tego rodzaju stanowią dowód politycznego zbliżenia, które często skierowane bywa przeciwko ZSRR. Obawy te posiadają specjalne znaczenie w danym wypadku, gdyż jest rzeczą znaną, iż w Estonji istnieją dwa rządy, z których pierwszy dąży do zbliżenia z ZSRR, drugi zaś do utrwalenia stosunków z Polską, ze wszystkimi płynącymi stąd konsekwencjami. Państwo sowieckie nie jest obojętne wobec ewentualnego zwycięstwa tego lub innego kierunku w polityce zagranicznej Estonji, tembardziej iż w najbliższej przyszłości rozpocząć się mają między Estonją a ZSRR rokowania w poważnych zagadnieniach gospodarczych. Prez. Strandman cieszy się opinią zwolennika polonofilskiego kierunku. Spotęguje to zainteresowanie, z którym opinia sowiecka będzie śledziła przebieg „tej niezwyklej podróży”.

LOTWA A Z. S. R. R.

Siedziemia 18.1 podaje, iż poseł sowiecki w Rydze Świdzki odwiedził min. Bałodisa, z którym odbył dłuższą konferencję.

